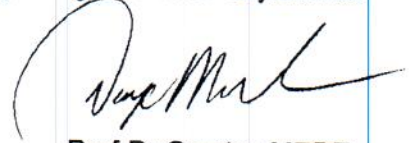

BÜYÜK FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ BAHÇE BİTKİLERİ ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA

Anabilim dalımız 511701005 no'lu Başak MÜFTÜOĞLU adlı öğrencisinin *doktora tez öneri savunması* çevrimiçi olarak formda belirtilen tarihte yapılacaktır. Formun onay için Enstitü Müdürlüğüne iletilmesi ve onayının ardından Anabilim Dalı Başkanlığı internet sayfasında yayınlanması hususlarında

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Cevriye MERT

31.03.2021
İmza

(Form jüri önerileri yönetim kurulunca onaylandıktan sonra, en geç sınavdan 15 gün önce UDOS üzerinden Enstitüye iletilmelidir)

BÜYÜK FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ ÇEVİRİMİÇİ (ONLINE) SINAV FORMU

Anabilim Dalı : Bahçe Bitkileri
Bilim Dalı : Meyve Yetiştirme ve İslahı
Öğrenci no, Adı-Soyadı, e-posta : 511701005, Başak MÜFTÜOĞLU, basakmuftuoglu@gmail.com
Danışman Unvan Adı Soyadı, e-posta : Prof. Dr. Cevriye MERT, cevmer@uludag.edu.tr
YL-Doktora Tez Savunma Sınavı ☐ Doktora Yeterlilik Sınavı ☐ Doktora tez Öneri Savunması ☒

Tez Adı (Tez savunma sınavları için) : Kestane (Castanea sativa Mill.) Sekonder Metabolit Yaklaşımlarla Kestane Gal Arısı (Dryocosmus kuriphilus Yasumatsu) Zararına Karşı Dayanıklılığın Tespiti

Tez Konusu (Özet) : Türkiye, Dünya'nın önemli kestane üreticisi ülkelerinin başında gelmektedir. Ülkemizde kestane üretim alanları Karadeniz, Ege ve Marmara Bölgelerinde yayılış göstermektedir. Başta meyvesi olmak üzere çok çeşitli yönlerden yararlanılan bu meyve türünün ağaçlarında hastalık ve zararlılar önemli düzeylerde ürün kayıplarına ve hatta ölümlere neden olmaktadır. Son yıllarda kestane üretiminde önemli kayıplara neden olan kestane gal arısı (KGA), *Dryocosmus kuriphilus Yasumatsu* (Hymenoptera: Cynipidae), olarak adlandırılan bir zararlıdan söz edilmektedir. Bu arı, kestane sürgünlerindeki tomurcuk ve yapraklarda oluşturduğu galler ile sürgün gelişimi ve çiçeklenmeyi engellemekte ve meyve üretiminde %50-70 arası verim kayıplarına neden olmaktadır. Popülasyon yoğunluğu fazla olduğunda genç ağaçlarda ölümlere yol açmaktadır. Türkiye'de söz konusu zararlının ilk varlığı 2014 yılının Nisan ayında Yalova ve Bursa illerinde rapor edilmiştir. Zararlının ülkeye girişinin en az altı yıl önce gerçekleşmiş olabileceği tahmin edilmekte ve çok kısa bir süre içerisinde Türkiye'deki tüm kestaneliklere yayılacağı öngörülmektedir (İpekdağ ve ark. 2014). Mücadelesi son derece zordur. Kimyasal insektisitler genellikle başarısız olmakta ve tercih edilmemektedir. Özel bahçelerde bir takım kültürel yöntemler uygulansa da bu problemin şimdilik iki etkin çözüm yönteminin bulunduğu belirtilmektedir (Dini ve ark. 2012). En başarılı olmuş yöntem *Torymus sinensis* Kamijo (Hymenoptera: Torymidae) adlı parazitoidin üretilip salınması ve çeşit/genotiplerin zararlıya karşı hassasiyet derecelerinin belirlenerek **düşük hassasiyet gösteren yada dayanıklı çeşitlerin tespit** edilmesidir.

Japonya ve İtalya'da çeşitlerin gal arısına duyarlılık düzeyini değerlendirmiş ve çeşitlerin gal arısına duyarlılığının farklı seviyelerde olduğu bulunmuştur (Fukuda ve Okudai 1951; Sartor ve ark. 2007). Avrupa da dayanıklı çeşitlerin tespiti üzerine yapılan çalışmalarda tamamen dayanıklı olarak 'Bouche de Betizac' (*C. sativa* x *C. crenata*) hibrit çeşidi ön plana çıkarılmış ve dayanım mekanizması ile ilgili çalışmalar bu çeşitte başlatılmıştır. Dayanımın *C. crenata* ya ait olan ebeveyninden geldiği bildirilmiştir (Sartor ve ark. 2007). Bu çalışmada yer alan dayanıklı çeşitler *C. Sativa* türüne aittir. Bu durum yapılacak çalışmayı değerli kılmaktadır.

Avrupa'da ve ülkemizde doğal olarak yayılış gösteren kestane türü *Castanea sativa Mill.* dir. Bu tür KGA karşı hasas türler arasında yer almasına karşın, genotiplerin geniş varyasyon gösterdiği bilinmektedir. Nitekim U.Ü. Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü tarafından Bursa ili Cumalıkızık köyünde 2013 yılında 24 farklı çeşit ve genotiple kurulmuş olan Kestane Koleksiyon Bahçesindeki yapılan ön gözlemlerde genotipler arasında gal yoğunluğu bakımından farklılıkların olduğu ve gal

oluşumu olmayan dayanıklı genotiplerin bulunduğu saptanmıştır (Mert, 2019 yayın aşamasında). Bu tez çalışmasının amacı ön çalışma ile kestane gal arısına dayanıklılığı saptanmış kestane çeşit/genotiplerin de hidrojen peroksit (H_2O_2) ve sekonder metabolitlerin içsel dayanım mekanizmasında etkinliğinin araştırılmasıdır.

Sınav Türü	Sınav tarihi	Sınav Saati	Online- Sınav adresi
Doktora tez öneri savunması	07.04.2021	13:00	meet.google.com/gbw-rpij-den

ENSTİTÜ ONAYI
Sevim YAKICI
Öğrenci İşleri Şefi
Tarih-İmza

(Form kontrol sonrası Enstitü internet sayfasında yayınlanmalı ve ardından onaylanarak Anabilim dalına UDOS üzerinden iletilmelidir)

EKİ: Lisansüstü sınavların çevrimiçi (online) yapılmasıyla ilgili ilkeler: